

Uporabniški priročnik za evropski postopek v sporih majhne vrednosti

Kratka predstavitev glavnih praktičnih vidikov
uporabe postopka na podlagi Uredbe

Pravosodje
in potrošniki

Uporabniški priročnik za
**evropski postopek v sporih
majhne vrednosti**

Kratka predstavitev glavnih praktičnih vidikov uporabe postopka na podlagi Uredbe

Opis priročnika

Priročnik je namenjen neposredni predstavitvi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, ki je v priročniku imenovan kot „postopek“. Priročnik naj bi uporabnikom postopka pomagal razumeti, kaj je vključeno v posamezne stopnje postopka. Zlasti naj bi bil v pomoč stranki, ki želi začeti evropski postopek v sporih majhne vrednosti, pa tudi stranki, zoper katero se postopek začne.

Priročnik je razmeroma kratek in preprost, zaradi česar je lahko dostopen in razumljiv. V njem namenoma ni preveč podrobnosti, zato da so opisi različnih vidikov postopka čim krajši in preprostejši.

Za podrobnejši opis postopka in dodatne informacije, ki so lahko uporabnikom postopka v pomoč pri natančnejšem spoznavanju postopka, je na voljo dodatni Praktični vodnik, na katerega se Uporabniški priročnik sklicuje v večini odstavkov, npr. „PV 1.1“.

Za lažjo uporabo je priročnik razdeljen na več delov:

Kazalo

Uvod: odločanje o pravnem postopku za izterjavo čezmejnega zahtevka v EU	5
Prvi del: Namen, uporaba in področje uporabe evropskega postopka v sporih majhne vrednosti	8
Drugi del: Stroški in izdatki?	12
Tretji del: Vložitev zahtevka za reševanje spora majhne vrednosti pri sodišču	16
Četrty del: Odgovor na zahtevek	22
Peti del: Nadaljevanje postopka	26
Šesti del: Po izdaji sodbe	30

Uvod: odločanje o pravnem postopku za izterjavo čezmejnega zahtevka v EU

Kadar tožnik v primeru čezmejnega zahtevka ne more doseči plačila ali izpolnitve obveznosti, na kateri temelji zahtevek, ali se dogovoriti o sprejemljivi poravnavi zahtevka, je včasih treba začeti pravni postopek. V tem primeru so na voljo različni postopki, ki se izberejo glede na višino in naravo zahtevka ter glede na to, ali bo ta izpodbijan ali ne.

Zato se mora posameznik ali podjetje v EU, preden začne pravni postopek, odločiti, kateri postopek naj uporabi. Odločitev je v veliki meri odvisna od okoliščin posameznega primera, saj so razpoložljivi postopki, čeprav se do določene mere prekrivajo, v glavnem zasnovani za reševanje različnih situacij.

Kdaj je koristno uporabiti postopek?

Postopek je na voljo za zahtevke v višini do 5 000 EUR (vključno z zahtevki, pri katerih ne gre za plačila v denarju) ter ga je mogoče uporabiti za sporne ali nesporne zahtevke. Evropski postopek v sporih majhne vrednosti je razmeroma hiter in poceni postopek. Zlasti je koristen za tožnike, ki ne želijo odvetniške pomoči ali zastopanja, saj pravno zastopanje ni obvezno.

Postopek je mogoče uporabiti v večini čezmejnih zahtevkov civilne in gospodarske narave, vključno z zahtevki v zvezi s pogodbami ter z odškodninami za škodo ali poškodbe in za dobavo blaga. V nekaterih primerih postopka ni mogoče uporabiti, med drugim pri zadevah s področja družinskega prava in preživetja, zaposlovanja in socialne varnosti ter stečajev.

Evropski postopek v sporih majhne vrednosti je načeloma pisni postopek, ki se izvede s standardnimi obrazci. Do glavne obravnave pride le v primerih, ko sodbe ni mogoče izreči na podlagi pisnih dokazov ali če ena od strank zahteva glavno obravnavo ter je po mnenju sodišča ta potrebna za rešitev spora ali zaradi zagotavljanja pravične obravnave. Poleg tega je tožnikom, ki se odločijo za postopek, na voljo tudi pomoč pri izpolnjevanju obrazca zahtevka. Sodišča morajo zagotoviti napotke v zvezi s procesnimi zadevami.

Drugi postopki za reševanje čezmejnih zahtevkov

Za reševanje potrošniških sporov se lahko uporabijo drugi mehanizmi za reševanje sporov. **Direktiva o ARS** določa pravila za izvensodno reševanje sporov v državah članicah, ki zagotavljajo kakovost organov za reševanje sporov. **Platforma za SRS** se lahko uporabi za pošiljanje pritožb, ki izhajajo iz spletne prodaje in storitev med potrošniki in trgovci, odobrenemu organu za reševanje sporov.

Če razmišljate o sodnem postopku, je evropski postopek v sporih majhne vrednosti na voljo za zahtevke, katerih vrednost ne presega 5 000 EUR in ki niso izključeni iz področja uporabe. Preden se odločite za evropski postopek v sporih majhne vrednosti, je priporočljivo premisliti, ali bi bilo morda pri zadevnem zahtevku bolje ali celo nujno uporabiti kateri drug postopek. Za reševanje čezmejnih zahtevkov so v EU na voljo naslednje možnosti:

- pri vseh **čezmejnih** zahtevkih za **preživetje** je treba uporabiti uredbo o preživetjih. Več informacij je na voljo na evropskem portalu

e-pravosodje v razdelku o preživalskih obveznostih na povezavi:

https://e-justice.europa.eu/content_maintenance_obligations-355-sl.do

- za čezmejne zahtevke, ki zadevajo **oporoke in dedovanje**, je treba uporabiti uredbo o dedovanju. Več informacij je na voljo na evropskem portalu e-pravosodje v razdelku o dedovanju na povezavi: https://e-justice.europa.eu/content_succession-538-sl.do
- pri nespornih zahtevkih, pri katerih se upravičenost do določenega denarnega zneska potrdi z odločbo sodišča ali drugim potrdilom, je na voljo postopek z **evropskim nalogom za izvršbo**. Več informacij o evropskem nalogu za izvršbo je na voljo v Praktičnem vodniku za uporabo Uredbe o evropskem nalogu za izvršbo, ki je objavljen na spletnem mestu: http://ec.europa.eu/civiljustice/publications/docs/guide_european_enforcement_order_sl.pdf
- za denarne zahtevke, pri katerih ne gre za preživnino in za katere tožnik meni, da **so nesporni ali da ne bodo izpodbijani**, je ustrezen postopek z **evropskim plačilnim nalogom**. Ta možnost je zlasti privlačna za tožnike, ki želijo izterjati denarne dolgove od več dolžnikov, saj je namenjena zelo hitri obravnavi nespornih zahtevkov. Poleg tega je posebej primerna za elektronsko vlogo, če je ta na voljo. Več informacij o evropskem plačilnem nalogu je na voljo v Praktičnem vodniku za uporabo Uredbe o evropskem plačilnem nalogu, ki je objavljen na spletnem mestu: <http://ec.europa.eu/justice/civil/document/>
- za druge vrste civilnih in gospodarskih zahtevkov, vključno z zahtevki, katerih vrednost presega 5 000 EUR, so lahko na voljo nacionalni postopki, vendar se v nekaterih državah članicah za določene vrste zahtevkov uporabljajo posebni postopki. Veljavna pravila EU določajo,

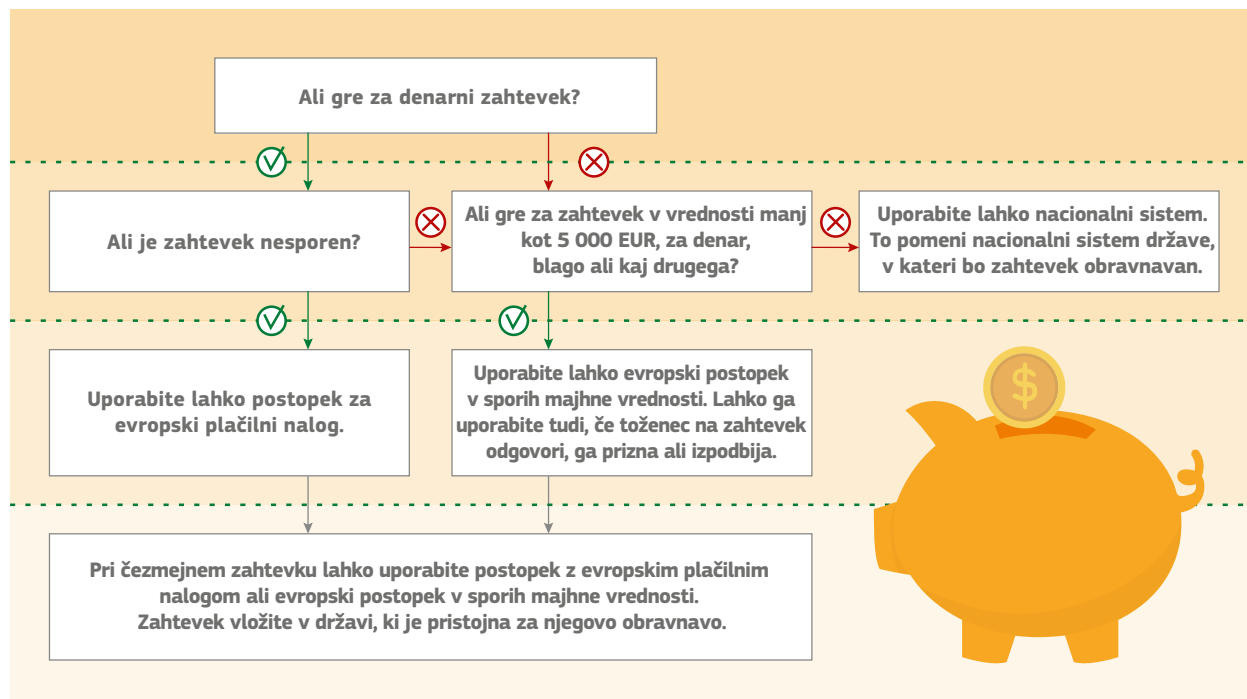
katero sodišče lahko obravnava spore med državami članicami. Za izvrševanje nacionalne sodbe ali naloga v drugi državi članici je treba upoštevati postopek iz uredbe Bruselj I (prenovitev). Informacije o tej uredbi so na voljo na evropskem portalu e-pravosodje v razdelku o uredbi Bruselj I (prenovitev) na spletnem mestu: https://e-justice.europa.eu/content_brussels_i_regulation_recast-350-sl.do. Spletišče evropskega portala e-pravosodje zajema obsežno gradivo o čezmejnih sporih v civilnih in gospodarskih zadevah v EU¹.

⁽¹⁾ Glej https://e-justice.europa.eu/content_going_to_court-32-sl.do

Izbira ustreznega postopka

Tožnik ima na voljo več postopkov; kako se odloči za pravega?

V spodnji shemi je prikazana ustreznost različnih postopkov za različne vrste zadev.

PRVI DEL

*Namen, uporaba in področje
uporabe evropskega
postopka v sporih majhne
vrednosti*

1.1 Kaj je evropski postopek v sporih majhne vrednosti? – PV 1.1

Evropski postopek v sporih majhne vrednosti je vrsta sodnega postopka za uveljavljanje civilnih zahtevkov v EU, ki:

- je na voljo samo za čezmejne zadeve: glej odstavek 1.2,
- je na voljo za zahtevke do vrednosti 5 000 EUR: glej odstavek 1.4,
- se lahko uporablja za denarne in nedenarne zahtevke,
- lahko obravnava sporne in nesporne zahtevke,
- ne zahteva, vendar tudi ne prepoveduje zastopanja po odvetniku,
- je razmeroma hiter, preprost za uporabo in cenejši od drugih postopkov,
- ne nadomešča podobnih nacionalnih postopkov in je torej izbirni postopek; to pomeni, da je poleg tega postopka, kadar je primeren za obravnavo zahtevka, običajno na voljo tudi primerljiv nacionalni postopek. O tem, kateri postopek se uporabi, odloča tožnik.

1.2 Kaj je čezmejna zadeva? – PV 2.2.2

Zadeva, v kateri vsaj ena od strank nima prebivališča v isti državi članici kot sodišče, ki obravnava zahtevek².

Odločitev o tem, ali je zadeva čezmejna, se sprejme na dan, ko pristojno sodišče prejme zahtevek.

1.3 Katere vrste zahtevkov je mogoče vložiti v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti? – PV 2.1.4

Postopek se lahko uporabi za večino civilnih ali gospodarskih zahtevkov, na primer za:

- plačilo v denarju,
- povrnitev škode, ki je posledica nesreče,
- dobavo blaga ali drugih premičnin,
- zahtevo določeni osebi, naj izpolni pogodbo,
- prekinitev ali poskus preprečitve nezakonitega dejanja.

⁽²⁾ Upoštevati je treba, da za Dansko uredba ne velja, zato je treba pri vložitvi zahtevka zoper stranko na Danskem uporabiti katerega od danskih nacionalnih postopkov.

1.4 Kako ugotovim, ali zahtevek ne presega vrednosti 5 000 EUR? – PV 2.1.1

Če gre pri zahtevku za plačilo denarnega zneska, potem je vrednost zahtevka ta znesek.

Če pri zahtevku ne gre za plačilo denarnega zneska, potem je treba takšnemu nedenarnemu zahtevku določiti vrednost – PV 2.1.2.

Če v primeru neizpolnitve nedenarnega zahtevka obstaja tudi možnost vložitve denarnega zahtevka, je treba to možnost posebej navesti.

Pri izračunu vrednosti zahtevka so obresti, stroški in izdatki izključeni.

1.5 Zahtevki v evrih ali drugi valuti

Denarna vrednost zahtevka mora biti navedena v valuti sodišča. Navede se lahko na obrazcu zahtevka (obrazec A), in sicer pod točko 7. Kadar valuta sodišča ni enaka valuti, v kateri tožnik vloži zahtevek, je treba vrednost terjanega zneska pretvoriti v valuto, ki jo uporablja sodišče. Vrednost zahtevka se nato navede v ustrezni valuti v skladu z navodili v točki 7 obrazca zahtevka.

Ker se evro ne uporablja v vseh državah članicah, mora tožnik pri ugotavljanju, ali denarna vrednost zahtevka presega finančno omejitev 5 000 EUR ali ne, pretvoriti znesek zahtevka v vrednost v evrih, ki velja na dan, ko odda zahtevek pri sodišču. Na obrazcu zahtevka je treba vrednost v evrih navesti le, če je evro valuta sodišča, na katero se pošlje zahtevek.

Države članice lahko pri pretvarjanju valut uporabljajo posebne postopke, zato se je v primeru, ko je pretvorba potrebna, o tem priporočljivo vnaprej pozanimati pri sodišču. Tam vam bodo prav tako povedali, ali so pripravljeni sprejeti zahtevke tudi v kateri drugi valuti ali le v valuti zadevne državne članice.

1.6 Ali katerega od civilnih zahtevkov ni mogoče vložiti v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti? – PV 2.1.3

Kot je opisano v členu 2 uredbe o postopku, evropskega postopka v sporih majhne vrednosti pri nekaterih civilnih zahtevkih ni mogoče uporabiti; takšni so na primer preživitinski zahtevki in zahtevki, ki izhajajo iz pogodb o zaposlitvi. Prav tako ga ni mogoče uporabiti pri zahtevkih, ki so povezani z davčnimi, carinskimi ali upravnimi zadevami.

Nekateri drugi zahtevki ne veljajo za civilne in gospodarske zahtevke; za več informacij o opredelitvi takšnih zahtevkov glej PV 2.1.5.

1.7 Ali moram imeti odvetnika, če želim uporabiti postopek? – PV 9.1.1

Prisotnost odvetnika ni potrebna, vendar tudi ni prepovedana.

Če se stranka v postopku odloči za odvetnika, lahko to vpliva na odločitve sodišča glede povračila stroškov: glej PV 9.1.2 in Drugi del.

DRUGI DEL
Stroški in izdatki?

2.1 Koliko stane uporaba postopka? – PV 3.4

V večini držav članic EU je treba pri vložitvi zahtevka za začetek postopka plačati sodno takso. Način plačila te takse mora tožnik navesti pod točko 6 obrazca zahtevka (obrazec A).

Višina takse ni povsod enaka – podatki o tem so na voljo na evropskem portalu e-pravosodje v razdelku [Sodne takse v zvezi s postopkom v sporih majhne vrednosti](#).

Poleg tega lahko nastanejo tudi drugi stroški, povezani s plačilom odvetnika in določenih prič, na primer raznih izvedencev.

2.2 Prisoditev povračila stroškov stranki, ki v postopku uspe

Sodišče ob zaključku primera običajno prisodi povračilo stroškov osebi, ki v postopku uspe. Prisojeni stroški morajo biti sorazmerni z vrednostjo zahtevka, sodišče pa ne sme prisoditi nikakršnih nesorazmernih stroškov za kritje odvetniških honorarjev⁵.

2.3 Stroški postopka

Čeprav naj bi bil evropski postopek v sporih majhne vrednosti razmeroma poceni, je treba pričakovati določene stroške za uporabo postopka, četudi se stranka ne odloči za odvetnika. Če stranka najame odvetnika, se mora zavedati, da ji morda ne bodo povrnjeni stroški za pravno svetovanje v zadevi, tudi če v postopku uspe.

2.4 Stroški v primeru glavne obravnave

Stranki morata upoštevati, da lahko poleg plačila sodne takse iz odstavka 2.1 nastanejo dodatni stroški, če katera od njiju zahteva glavno obravnavo in sodišče zahtevi ugotovi. V tem primeru lahko stranki pričakujeta, da bosta morali plačati stroške za privedbo morebitnih strokovnih in drugih prič, stroške prevoda dokumentov in posebnih postopkov, ki se utegnejo uporabiti za glavno obravnavo, na primer videokonference. Če je potrebno pričanje strank in morebitnih prič, mora sodišče upoštevati dodatne stroške, povezane s tem, in se za strokovne dokaze ali pričanje odloči samo, če na podlagi drugih dokazov ni mogoče izreči sodbe.

⁽⁵⁾ Glej člen 16.

Na splošno morajo biti stroški obravnave čim nižji, saj mora sodišče uporabiti najpreprostejši in najmanj obremenilen način izvajanja dokazov⁴.

2.5 Kdo plača stroške postopka? – PV 6.4

Načeloma stranka, zoper katero je izdana sodba, plača stroške postopka drugi stranki. Kot je bilo že navedeno, sodišče oceni stroške na podlagi tega, da ti ne bodo povrnjeni, če so nesorazmerni z vrednostjo zahtevka ali so nastali po nepotrebnem, kar vključuje tudi stroške, ki jih ustvari stranka, ki v postopku uspe, z najemom odvetnika.

(⁴) Glej člen 9.1.

2.6 Stroški izvršbe

Priporočljivo je, da tožniki pred vložitvijo zahtevka pretehtajo vse dejavnike za odločitev o tem, ali je vredno začeti postopek ali ne. Ti dejavniki poleg stroškov postopka vključujejo tudi osnovna vprašanja o tem, ali ima toženec na voljo sredstva, s katerimi bo kril ali iz katerih bi lahko kril zahtevke. Prav tako bi se morali tožniki zavedati, da bodo poleg stroškov postopka nastali tudi stroški, povezani z izvršitvijo sodb, zlasti stroški, ki bodo odvisni od višine prisojenih zneskov.

TRETJI DEL

*Vložitev zahtevka za
reševanje spora majhne
vrednosti pri sodišču*

3.1 Kako pripraviti zahtevek – PV 3

Pred uporabo postopka je treba najprej določiti podlago zahtevka in pridobiti pisno gradivo, potrebno za utemeljitev zahtevka.

Ko je gradivo zbrano, je treba za začetek postopka pridobiti izvod obrazca zahtevka, saj je evropski postopek v sporih majhne vrednosti postopek, ki temelji pretežno na papirnih dokumentih.

3.2 Kje dobim obrazec zahtevka? – PV 3.2

Obrazec zahtevka (obrazec A) bi moral biti na voljo pri vseh sodiščih v vseh državah članicah EU, kjer je mogoče začeti postopek.

Ovisno od ureditev v državah članicah je lahko obrazec na voljo tudi na drugih javnih mestih, na primer v knjižnicah, svetovalnih centrih in organizacijah potrošnikov.

Poleg tega je obrazec skupaj z vsemi drugimi obrazci postopka na voljo tudi v elektronski obliki v vseh uradnih jezikih EU; najdete jih na evropskem portalu e-pravosodje v razdelku Dinamični obrazci. Tu je povezava za različico slovenskem jeziku.

https://e-justice.europa.eu/content_small_claims_forms-177-sl.do

3.3 Kako uporabim obrazec zahtevka?

Na obrazcu so navedena izčrpna navodila, kako ga izpolniti.

3.4 Ali je na voljo pomoč pri izpolnjevanju obrazca? – PV 4.1.3

Države članice EU morajo tožnikom in drugim strankam zagotoviti praktično pomoč pri izpolnjevanju obrazcev postopka.

3.4.1 Pomoč sodnega osebja

Pomoč pri izpolnjevanju obrazca, ki jo zagotavlja sodno osebje, ne more vključevati pravnih nasvetov; lahko pa so nasveti v zvezi z vsebino zahtevka na voljo pri svetovalnih agencijah.

3.4.2 *Drugi viri pomoči*

Pomoč pri izpolnjevanju obrazca zahtevka je na voljo v različnih oblikah, ki so odvisne od notranjih ureditev posameznih držav članic. Številne države članice imajo mreže potrošniških, pravnih in drugih svetovalnih centrov, kjer se lahko tožniki in ne nazadnje tudi toženci pozanimajo o obrazcih in postopku. Poleg tega se lahko tožniki v zvezi z zahtevki v okviru postopka obmejo po nasvet tudi na mrežo evropskih potrošniških centrov, kjer je ta na voljo. Priporočamo, da tožniki in toženci preverijo možnosti, ki so jim na voljo v njihovem kraju, pri čemer si lahko pomagajo s spletnimi stranmi, kot sta spletišče Evropske komisije⁵ in evropski portal e-pravosodja⁶.

⁽⁵⁾ Glej http://ec.europa.eu/consumers/ecc/index_sl.htm

⁽⁶⁾ Glej odstavek 2.2.

3.5 **Zahteva za glavno obravnavo – PV 5.3**

Evropski postopek v sporih majhne vrednosti je načeloma pisni postopek, zato so informacije predložene v obravnavo v pisni obliki in prisotnost na sodišču ni potrebna.

Sodišče sprejme odločitev na podlagi informacij, ki jih prejme od tožnika in, če se zahtevek izpodbija, toženca.

Vendar lahko sodišče izvede glavno obravnavo, če meni, da sodbje ni mogoče izreči na podlagi pisnih dokazov. Glavno obravnavo lahko zahtevata tudi tožnik in toženec. V tem primeru sodišče mora izvesti glavno obravnavo, razen če presodi, da to ni potrebno za pošteno vodenje postopka.

Tožnik lahko zaprosi za glavno obravnavo tako, da izpolni ustrezni odstavek na obrazcu zahtevka, in sicer odstavek 8.3, ter navede razloge za prošnjo. Toženec lahko zaprosi za glavno obravnavo tako, da odgovori na vprašanje 3 Dela II in navede razloge.

3.6 **Na katero sodišče naj pošljem zahtevek? – PV 3.1**

Sodišče, ki lahko obravnava primer, je običajno tisto, ki ima sedež na območju prebivališča tožnika ali toženca.

Najprej je treba ugotoviti, katera sodišča države ali držav članic EU so pristojna po zadevni uredbi EU (uredba Bruselj I (prenovitev)). To pomeni, da je treba proučiti pravila o sodni pristojnosti, ki veljajo za posamezno zadevo, in nato ugotoviti, katero sodišče lahko prevzame zadevo v zadevni državi.

Zlasti je pomembno, da se potrošniki zavedajo možnosti vložitve zahtevka pri sodišču v državi, v kateri prebivajo. V ta namen je potrošnik oseba, katere dejanja, povezana s predmetom spora, zaradi katerega je vložen zahtevek, nimajo opravka s trgovanjem ali poslovanjem (glej zlasti pravila o sodni pristojnosti, ki zadevajo potrošnike – PV 3.2.1).

Več informacij o pravilih o sodni pristojnosti je na evropskem portalu e-pravosodje.

3.7 Pošiljanje obrazca zahtevka sodišču – PV 3.6

Obrazec zahtevka lahko pošljete sodišču po pošti ali prek katerega koli drugega komunikacijskega sredstva, ki je za zadevno sodišče sprejemljivo, ali pa ga na sodišče prinesete osebno.

Podatki o načinih pošiljanja so na voljo na evropskem portalu e-pravosodje, lahko pa tudi na lokalnih spletnih mestih v zadevni državi.

3.8 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu zahtevka? – PV 3.5

Ker je evropski postopek v sporih majhne vrednosti pisni postopek, je treba obrazcu zahtevka priložiti vse listine, potrebne za utemeljitev vloge. Te lahko vključujejo naloge, potrdila o prejemu, račune, poročila, korespondenco med strankama ter fotografsko in drugo slikovno gradivo. Kaj je potrebno, je odvisno od dejstev zadeve. Cilj je priskrbeti sodišču vse informacije, ki jih potrebuje za sprejetje odločitve.

3.9 V katerem jeziku morajo biti obrazec A in dokumenti? – PV 3.7

Obrazec zahtevka in dokazne listine morajo biti v jeziku sodišča ali v katerem drugem jeziku, ki ga je sodišče pripravljeno sprejeti. Informacije o tem so prav tako na voljo na zadevnih spletnih mestih. Prevod dokaznih listin ni vedno potreben. Včasih se je koristno o tem pozanimati neposredno pri sodišču.

3.10 Ali je treba obrazcu priložiti še kaj? – PV 3.3

Če sodišče zahteva plačilo takse za vložitev zahtevka, boste morali morda navesti, kako boste takso plačali. Na obrazcu je poseben prostor za navedbo te informacije (glej tudi zgornji odstavek 2.1). V nekaterih državah članicah lahko sodišče začne postopek šele po prejemu plačila.

Sodišču so lahko v pomoč podatki o tem, katere druge dokaze namerava tožnik predložiti v primeru izpodbijanja zahtevka, vključno z imeni prič ter morebitnih medicinskih, tehničnih ali drugih izvedencev.

3.11 Kaj se zgodi, ko sodišče prejme obrazec zahtevka? – PV 4.1.1 in 4.1.2

Sodišče ob prejemu najprej pregleda obrazec in spremne listine, pri čemer najprej preveri, ali je obrazec pravilno izpolnjen, nato preveri, ali zahtevek spada na področje uporabe postopka, in nazadnje še, ali je zahtevek ustrezno utemeljen.

Sodišče tožniku sporoči, če zahtevek ne spada na področje uporabe postopka ali če meni, da ni ustrezno utemeljen. Tožnika lahko tudi pozove, naj obrazec zahtevka dopolni ali popravi.

3.12 Ravnanje v primeru zahteve po popravkih obrazca zahtevka – PV 4.1.3

Sodišče lahko tožniku pošlje obrazec (obrazec B), s katerim ga pozove, naj obrazec zahtevka dopolni ali popravi. To lahko vključuje spremembo jezika, v katerem je zahtevek napisan, navedbo dodatnih informacij (ki jih sodišče potrebuje za ugotovitev, ali zahtevek spada na področje uporabe postopka oziroma ali je dobro utemeljen) ali zgolj popravek očitnih napak.

Sodišče določi rok, v katerem mora tožnik odgovoriti na zahtevo v obrazcu B. Če tožnik obrazca zahtevka ne dopolni ali popravi v sodno določenem roku, se vloga zavrne. V izrednih okoliščinah lahko sodišče rok podaljša, če meni, da je to pomembno zaradi varovanja pravic strank.

3.13 Kaj se zgodi, če sodišče ugotovi, da zahtevek ne spada na področje uporabe postopka? – PV 4.1.2

Če sodišče ugotovi, da zahtevek ne spada na področje uporabe postopka, ga ne zavrže; tožnik ima možnost zahtevek umakniti, če pa tega ne stori, ga začne sodišče obravnavati v ustreznem nacionalnem postopku.

3.14 Kaj se zgodi, če sodišče zahtevek zavrže? – PV 4.1.1

Zavržba zahtevka na tej stopnji je procesna odločitev in ne pomeni odločitve o vsebini zahtevka. To pomeni, da lahko tožnik ponovno vloži zahtevek v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti (ob upoštevanju razloga za zavržbo prvotnega zahtevka) ali ustreznega nacionalnega postopka.

3.15 Kdo o zahtevku obvesti toženca? – PV 4.2

Sodišče izpolni del I obrazca za odgovore (obrazec C) in ga pošlje tožencu ter po potrebi priloži tudi dokazne listine. Sodišče to stori v štirinajstih dneh po prejemu pravilno dopolnjenega ali popravljenega obrazca zahtevka.

ČETRTI DEL
Odgovor na zahtevek

4.1 Možnosti toženca ob vročitvi zahtevka – PV 4

Ko toženec prejme zahtevek, lahko nanj odgovori ali ne naredi ničesar.

4.2 Posledice neodziva na zahtevek

Če toženec ne odgovori na zahtevek v roku tridesetih dni po vročitvi oziroma v morebitnem podaljšanem roku, ki ga določi sodišče (glej odstavek 3.3), sodišče izda sodbo o ugoditvi zahtevku.

4.3 Odgovor na zahtevek – PV 4.3

Toženec lahko odgovori na zahtevek v delu II obrazca C ali na kateri koli drug ustrezen način. Odgovoru mora priložiti vse ustrezne dokumente za utemeljitev svojega argumenta. Odgovoriti mora v tridesetih dneh od vročitve. Če je treba, lahko sodišče tridesetdnevni rok v izrednih okoliščinah podaljša, da zavaruje pravice strank. Za podaljšanje roka je treba pri sodišču vložiti prošnjo v skladu z ustreznimi postopki, ki se uporabljajo pri njem.

4.4 Možnosti odgovora na zahtevek – PV 4.3

Toženec lahko na zahtevek odgovori na različne načine. Tako lahko:

- plača terjani znesek, s čimer se zadeva zaključi;
- prizna vsebino zahtevka, pri čemer lahko:
 - soglaša, da je terjani znesek plačljiv, in znesek plača in/ali
 - ponudi plačilo celotnega zneska, in sicer z odloženim plačilom v enkratnem znesku ali s plačilom po obrokih, ali
 - terjani znesek izpodbija;
- izpodbija vsebino zahtevka:
 - v celoti ali delno,
 - izpodbija tudi terjani znesek,
 - in vloži nasprotno tožbo z obrazcem zahtevka A;
- ugovarja pristojnosti sodišča brez izpodbijanja vsebine zahtevka;
- ugovarja iz procesnih razlogov, in sicer da:
 - vsebina zahtevka ne spada na področje uporabe postopka ali
 - višina zahtevka presega finančno omejitev za postopek ali
 - ne gre za čezmejni zahtevek⁷.

(⁷) Glej odstavek 1.2.

4.5 Prošnja za glavno obravnavo. Glej tudi odstavek 3.5

Toženec lahko za glavno obravnavo zaprosi tudi v 3. odstavku dela II obrazca C, pri čemer v 2. odstavku dela II obrazca C navede podatke o pričah in drugih dokazih, ki jih namerava predložiti, ter priloži vse ustrezne dokazne listine, povezane tudi s kakršno koli nasprotno tožbo.

Opomba: za odgovore in nasprotne tožbe veljajo glede jezika enake zahteve kot za zahtevek (glej odstavek 3.9).

4.6 Kaj se zgodi, če je ugovarjanje pristojnosti uspešno? – PV 3.2.1 in 3.2.2

Če je ugovarjanje pristojnosti uspešno (na primer pri zahtevku zoper potrošnika, pri katerem niso upoštevana pravila o pristojnosti v zvezi s potrošniki), nadaljnja obravnava zahtevka ni mogoča in ga mora tožnik umakniti ter, če želi, vložiti nov zahtevek pri pristojnem sodišču.

4.7 Kaj se zgodi, če je zahtevek zunaj področja uporabe postopka? – PV 2.1 in 4.1.2

Če sodišče ugotovi, da je zahtevek zunaj področja uporabe postopka, bodisi zaradi vrednosti zahtevka bodisi zaradi njegove vsebine, mora o tem obvestiti stranki v tridesetih dneh od prejema odgovora toženca. V tem primeru zahtevka ni mogoče obravnavati v postopku. Tožnik lahko zahtevek umakne in se odloči za vložitev novega zahtevka v ustreznem nacionalnem postopku ali pa sodišče nadaljuje obravnavo zahtevka v skladu z ustrežno nacionalno procesno zakonodajo.

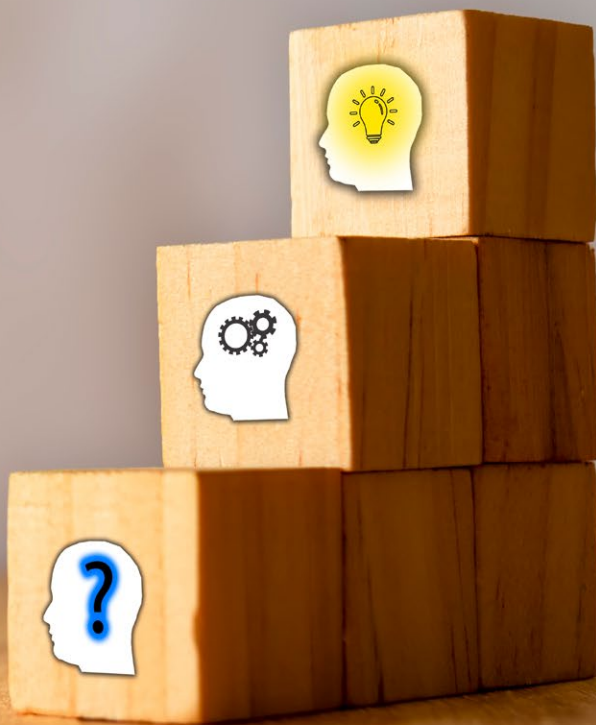
4.8 Kaj se zgodi, če vrednost nasprotne tožbe presega finančno omejitev? – PV 4.4

Če vrednost nasprotne tožbe presega finančno omejitev, sta tako zahtevek kot tudi nasprotna tožba zunaj področja uporabe postopka in ju torej ni mogoče obravnavati v tem postopku. Posledice tega primera so opisane v odstavku 4.6. V ta namen se vrednost nasprotne tožbe in zahtevka oceni ločeno in se ju ne združi.

4.9 Kaj lahko stori tožnik ob odgovoru toženca? – PV 4.5

Ko sodišče prejme odgovor toženca, mora v štirinajstih dneh po prejemu poslati tožniku kopijo odgovora in dokaznih listin. Enako velja za nasprotno tožbo, ki jo vloži toženec. Tožnik ima trideset dni časa, da odgovori na nasprotno tožbo. To lahko naredi z obrazcem za odgovore ali na drug ustrezen način. Tako kot pri odgovoru toženca na zahtevek lahko sodišče tridesetdnevni rok podaljša tudi v tem primeru (glej odstavek 4.3).

PETI DEL
Nadaljevanje
postopka

5.1 Kakšno vlogo ima sodišče pri odločanju o spornih vprašanjih? – PV 5.1

Evropski postopek v sporih majhne vrednosti je pretežno pisni postopek, pri katerem je sodišče tisto, ki odloča, kateri dokazi in podatki so potrebni za presojo v spornih zadevah in kako se ti dokazi predložijo.

5.2 Katere možnosti ima sodišče? – PV 5

Sodišče lahko:

- zahteva dodatne informacije o zahtevku in/ali nasprotni tožbi,
- pridobi dokaze,
- izvede glavno obravnavo.

5.3 Kaj se zgodi, če sodišče od strank zahteva dodatne informacije? – PV 4.1 in 5.2

Sodišče lahko od tožnika, ki vloži obrazec zahtevka (glej odstavke 3.12), ali od toženca, ki vloži nasprotno tožbo, zahteva ne le dodatne informacije, temveč lahko zahteva tudi, da stranki dodatne informacije o zahtevku in/ali nasprotni tožbi predložita v sodno določenem roku. Ta rok ne sme biti daljši od trideset dni, odkar sodišče prejme odgovor toženca na zahtevek oziroma odgovor tožnika na nasprotno tožbo.

Rok se v izrednih okoliščinah lahko podaljša, vendar le, če je to potrebno zaradi zavarovanja pravic strank. Za podaljšanje roka je treba pri sodišču vložiti prošnjo v skladu z ustreznimi postopki, ki se uporabljajo pri njem.

5.4 Kaj se zgodi, če stranki ne upoštevata zahteve sodišča? – PV 5.2

Ko sodišče določi rok za prejem zahtevanih dodatnih informacij, mora stranki obvestiti o posledicah, ki jih lahko pričakujeta v primeru neizpolnitve sodne zahteve v določenem ali morebitnem podaljšanem roku. To lahko med drugim privede do zavrnitve zahtevka ali nasprotno tožbe oziroma do izdaje sodbe v škodo stranke, ki ne upošteva zahtev.

5.5 Kaj se zgodi, če se sodišče odloči izvesti glavno obravnavo? – PV 5.3

Sodišče se lahko odloči izvesti glavno obravnavo, če meni, da sodbe ni mogoče izreči na podlagi pisnih dokazov ali če za to zaprosi ena od strank in se ta prošnja ne zavrne: glej odstavek 3.5. Če se odloči za to, mora pozvati stranki na glavno obravnavo, ki jo je treba izvesti v tridesetih dneh od poziva. Tridesetdnevni rok se v izrednih okoliščinah lahko podaljša, vendar le, če je to potrebno zaradi zavarovanja pravic strank.

5.6 Kako je z dokazi na glavni obravnavi? – PV 5.1, 5.4 in 5.5

Če se sodišče odloči izvesti glavno obravnavo, določi tudi, katere dokaze potrebuje za odločitev v zadevi in kako bo te dokaze pridobilo. Sodišče nato strankama sporoči, katere dokaze potrebuje (vključno z ustnimi dokazi) in kako jih želi prejeti. Dokazi se lahko predložijo v obliki pisnih izjav strank in morebitnih prič, vključno z izvedenci.

Sodišče lahko odredi pridobitev dokazov s sredstvi informacijske in komunikacijske tehnologije, kot so videokonference, ali z drugimi sredstvi komunikacijske tehnologije, če so na voljo. Čeprav ima sodišče zadnjo besedo pri tem, katere dokaze bo vključilo v glavno obravnavo in kako jih bo pridobilo, lahko stranki vedno podata svoje predloge v zvezi z dokazi, vključno z uporabo omenjenih sredstev informacijske in komunikacijske tehnologije. Kot je navedeno v odstavku 2.4, mora sodišče pridobiti dokaze na najcenejši in najmanj obremenilen način ter upoštevati stroške, ki pri tem nastanejo.

5.7 Ali se morata glavne obravnave udeležiti obe stranki?

Ob upoštevanju stroškov, povezanih z ustim zaslišanjem strank, lahko sodišče odloči, da se eni ali nobeni od strank ni treba udeležiti glavne obravnave ali da katera od strank ali obe stranki predložita dokaze v obliki pisne izjave, ki jo lahko oddata pri sodišču.

5.8 Ali mora biti na glavni obravnavi prisoten odvetnik?

V postopku odvetnik ni potreben in enako velja tudi za glavno obravnavo. Stranka se sicer lahko odloči za pravno zastopanje, vendar se mora zavedati, da ji v primeru uspeha v postopku druga stranka ni dolžna povrniti vseh stroškov (glej odstavek 2.5).

5.9 Kako naj se stranka, ki nima pravnega zastopnika, pripravi na glavno obravnavo?

Tako kot pri vseh sodnih obravnavah mora stranka v postopku (tožnik ali toženec) vnaprej premisliti argumente zadevnega primera in poskrbeti, da ima pripravljene vse listine, dokumente in priče za glavno obravnavo.

5.10 Kako sodišče vodi glavno obravnavo? – PV 5.5

Vloga sodišča je določiti vse vidike postopka glavne obravnave. To pomeni, da ne odloči le o tem, katere dokaze bo izvedlo in kako jih bo pridobilo, temveč določi tudi vsa procesna vprašanja in o njih obvesti stranki. Glavna obravnavna se načeloma izvede z uporabo tehnologije za komuniciranje na daljavo, kot je videokonferenca ali telekonferenca, če je ta tehnologija na voljo sodišču. Sodišče uporabi razpoložljiva tehnološka sredstva, razen če uporaba te tehnologije ob upoštevanju posebnih okoliščin zadeve ni primerna za pošteno vodenje postopka.

Stranki nista dolžni podati pravne ocene zahtevka oziroma nasprotno tožbe; to naredi sodišče. Poleg tega si sodišče vedno prizadeva za poravnavo med strankama.

5.11 Kdaj sodišče izda sodbo? – PV 6.1

Sodišče izda sodbo v naslednjih primerih:

- kadar stranka v postopku ne izpolni katere od zahtev v določenem roku in tako krši pravila, lahko sodišče po izteku zadevnega roka odloči v škodo te stranke (glej tudi PV 6.1.1 in 6.1.2),
- v tridesetih dneh od prejema odgovora na zahtevek oziroma nasprotno tožbo, kadar sodišče odloči, da ne bo izvedlo glavne obravnave in da od strank ne potrebuje dodatnih informacij,
- v tridesetih dneh od prejema vseh informacij, kadar sodišče od stranke zahteva dodatne informacije in jih ta predloži v določenem roku,
- v tridesetih dneh od pridobitve dokazov brez glavne obravnave,

- v tridesetih dneh od glavne obravnave.

Če sodišče ne uspe izdati sodbe v tridesetih dneh, mora z ustreznimi ukrepi zagotoviti, da to naredi čim prej.

5.12 Kako sta stranki obveščeni o sodbi? – PV 6.3

Sodišče mora strankama sodbo vročiti. Običajno se sodba vroči takoj, ko je izdana, in po možnosti v roku iz odstavka 5.10. Če se sodba strankama ne vroči v nekaj dneh po preteku omenjenih rokov, naj se stranki na sodišču pozanimata, ali je bila sodba izdana in, če je bila, kdaj je bila oziroma bo vročena.

ŠESTI DEL
Po izdaji sodbe

6.1 Kaj lahko stranki naredita po izdaji sodbe? – PV 7 in 8

Stranka, v prid katere je bilo odločeno, lahko začne urejati vse potrebno za izvršbo sodbe. Za ta namen se lahko sodba izvrši v drugi državi članici EU, in sicer:

- kot bi bila izdana v tej državi,
- ne da bi bil za to potreben kakšen poseben postopek,
- ne da bi bila za to potrebna razglasitev izvršljivosti,
- ne glede na to, ali obstaja možnost pritožbe,
- ne da bi bil za to potreben poštni naslov ali pooblaščen zastopnik v tej državi in
- ne da bi se za to zahtevalo zavarovanje.

6.2 Kaj je potrebno za izvršbo sodbe? – PV 8.2

Stranka, ki želi izvršiti sodbo, mora predložiti kopijo sodbe in potrdilo, ki ga izda sodišče. Katera koli stranka lahko zaprosi sodišče za potrdilo o sodbi in sodišče ga izda z uporabo obrazca D.

6.3 V katerem jeziku mora biti potrdilo izdano? – PV 8.1.1 in 8.3.2

Stranka, ki želi izvršiti sodbo, mora sodišču sporočiti, v kateri državi članici namerava zahtevati izvršbo, če je v tej državi več uradnih jezikov, pa mora navesti tudi točno ime kraja izvršbe. Potrdilo mora biti v ustreznem uradnem jeziku države, v kateri naj bi bila sodba izvršena, ali v katerem drugem jeziku, za katerega država navede, da je zanjo sprejemljiv, ali pa mu mora biti priložen ustrezen prevod.

Sodišče na zahtevo stranki izda potrdilo v katerem koli drugem uradnem jeziku institucij Unije, za to pa uporabi večjezični dinamični standardni obrazec, ki je na voljo na evropskem portalu e-pravosodje. Sodišče ni dolžno zagotoviti prevoda in/ali transliteracije besedila, ki se vnese v polja za prosto besedilo tega potrdila; prevod ali transliteracijo je dolžna zagotoviti stranka, ki želi izvršiti sodbo.

6.4 Kaj mora storiti stranka, ki želi izvršbo sodbe, preden začne izvajati formalne ukrepe izvršbe?

Priporočljivo je, da upnik, torej stranka, v prid katere je bilo odločeno, temeljito premisli vse dejavnike v zvezi s tem, ali se ji izvršba sodbe izplača. Smiselno je, da upnik dolžniku najprej pošlje uradno prošnjo za plačilo ali izpolnitev zahteve na podlagi sodbe z opozorilom, da bo v nasprotnem primeru uporabil ukrepe za formalno izvršbo, kar bo neizogibno privedlo do dodatnih stroškov za dolžnika.

6.5 Ali ima upnik dostop do podatkov o načinih izvršbe sodbe? – PV 8.5.2

Upniku so podatki o sistemih izvršbe v državah članicah EU na voljo na evropskem portalu e-pravosodje. To so podatki o nacionalnih postopkih izvršbe, ki vključujejo tudi imena in naslove sodnih izvršiteljev v različnih državah članicah.

6.6 Ali se je zoper sodbo mogoče pritožiti? – PV 7.2

Ali se je zoper sodbo mogoče pritožiti, je odvisno od zakonodaje posamezne države članice EU. Podatki o možnosti pritožbe so prav tako na voljo na evropskem portalu e-pravosodje.

6.7 Ali obstaja možnost preskusa sodbe? – PV 7.1

Toženec ima pravico zahtevati preskus sodbe, izdane v postopku, pri sodišču s pristojnostjo v državi članici EU, kjer je bila sodba izdana, če:

- sta bila obrazec zahtevka ali vabilo na glavno obravnavo vročena na način, ki ne zahteva dokaza o osebnem prejemu toženca, ali na kateri drug način, dovoljen v okviru postopka, ali
- toženec ni mogel ugovarjati zahtevku zaradi okoliščin, na katere ni mogel vplivati, ali izrednih okoliščin, ki so nastopile brez njegove krivde.

Preskus ni mogoč, če toženec ni izpodbijal sodbe, ko je imel možnost, zlasti z vložitvijo pritožbe.

Toženec mora zahtevati preskus sodbe v tridesetih dneh od seznaitve z vsebino sodbe in možnosti odziva nanjo.

Opomba: preskusa sodbe ni mogoče zahtevati v državi, v kateri se zahteva izvršba.

6.8 Kakšen je učinek preskusa? – PV 7.1.2

Če se preskus zavrne, sodba obvelja in ostane izvršljiva. Če se ugotovi, da je preskus upravičen, je sodba neveljavna, zato mora tožnik vložiti nov zahtevek.

6.9 Ali se lahko izvršba odkloni? – PV 8.4

Dolžnik lahko od pristojnega sodišča v državi članici izvršbe zahteva, naj izvršbo odkloni zaradi nezdružljivosti sodbe s sodbo, ki je bila pred tem izdana v kateri koli državi članici ali državi zunaj EU.

6.10 Ali se lahko izvršba omeji ali odloži? – PV 8.4.3

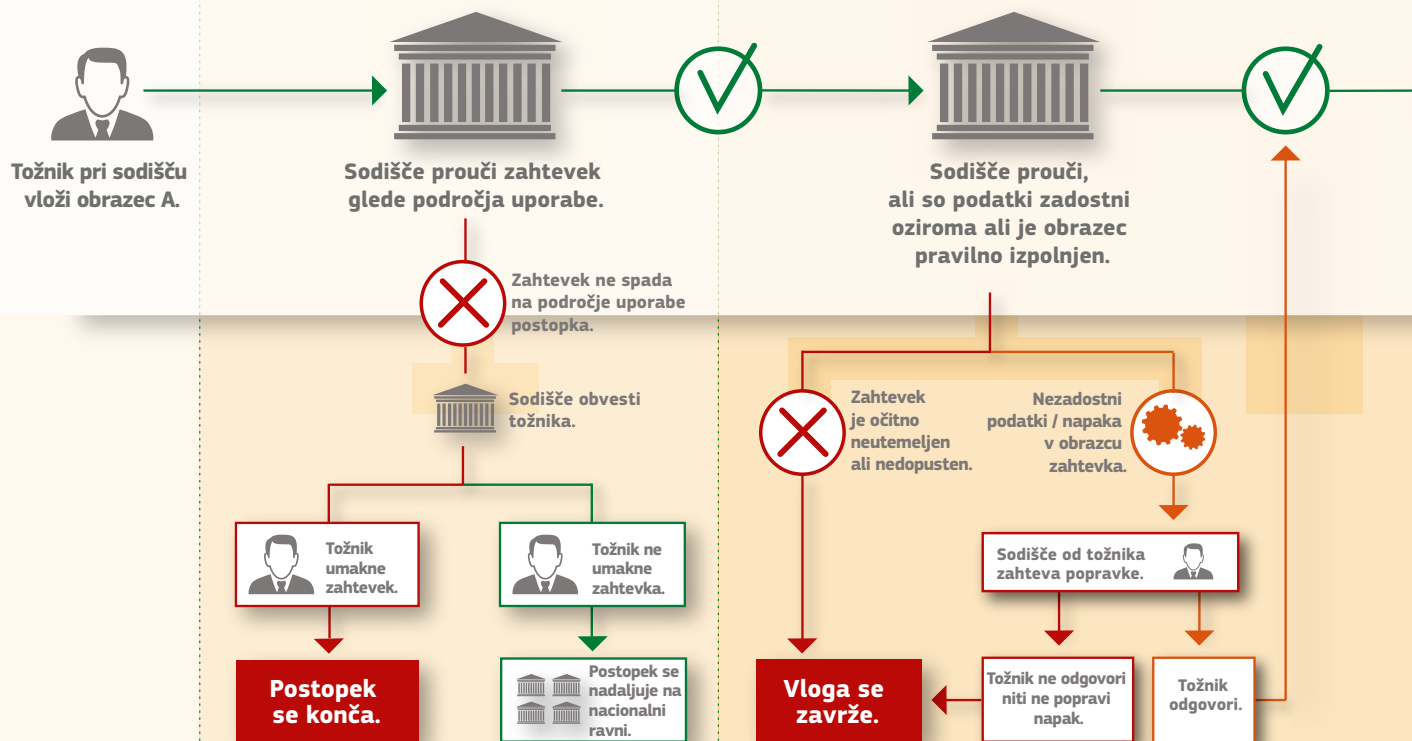
Stranka, proti kateri je vložena zahteva za izvršbo, lahko od pristojnega sodišča ali pristojnega organa v državi članici, v kateri je vložena zahteva za izvršbo, zahteva, naj izvršbo omeji ali odloži oziroma naj jo pogoji s predložitvijo jamstva, kadar:

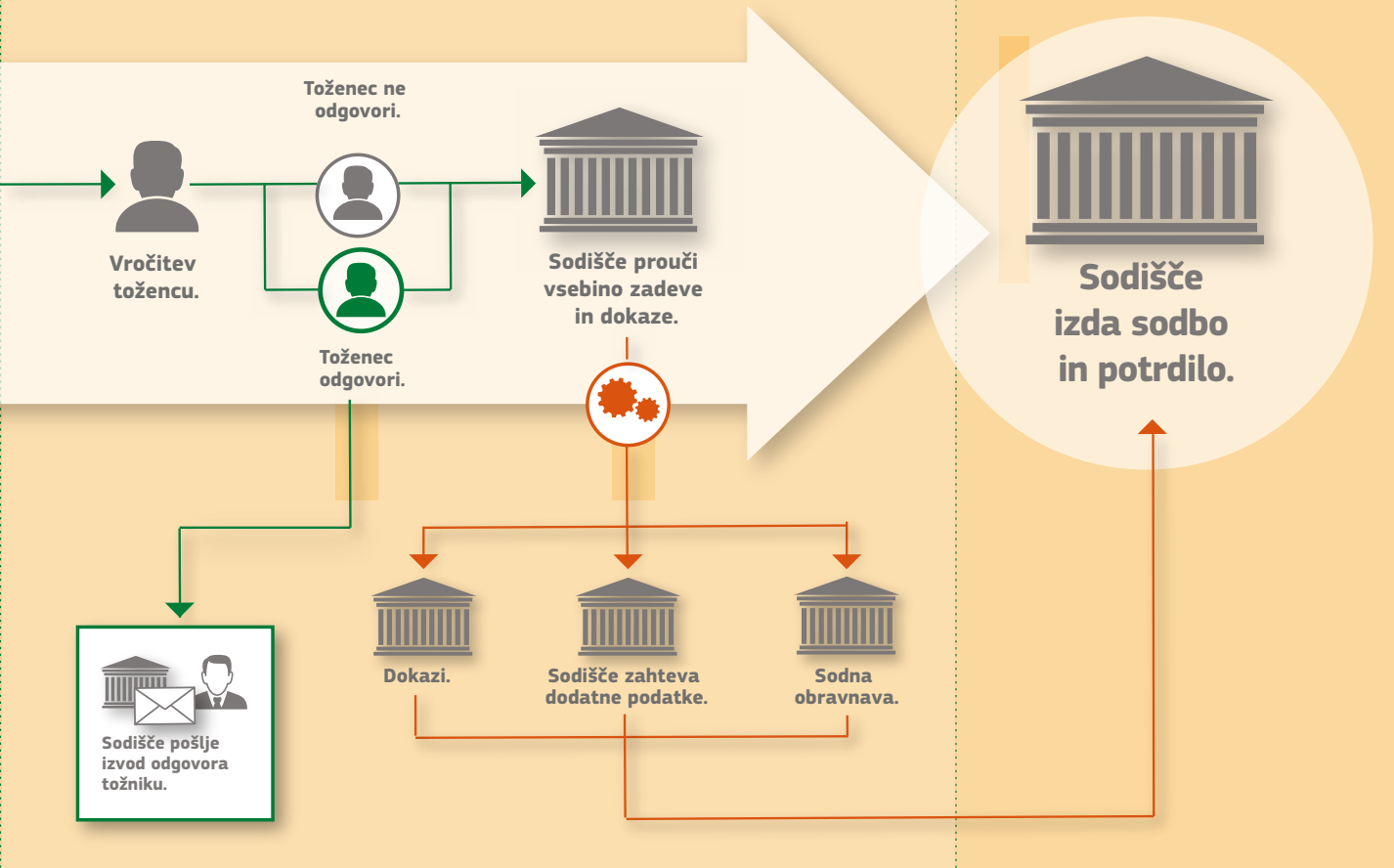
- stranka vloží pravno sredstvo zoper sodbo, izdano v postopku, ali
- je vložitev pravnega sredstva zoper sodbo še vedno možna, ali
- stranka vloží zahtevek za preskus sodbe.

Diagram uporabe postopka

Spodnja shema je namenjena prikazu osnovnih korakov zahtevka, vloženega v postopku. Ni namenjena popolni ponazoritvi vseh možnih elementov postopka niti prikazu vidikov, ki jih ureja predvsem nacionalna procesna zakonodaja držav članic.

Postopek v sporih majhne vrednosti

Referenčni material in spletne povezave

Evropski portal e-pravosodje je enotna vstopna točka za vse ustrezne informacije o evropskem postopku v sporih majhne vrednosti; odgovornost za zagotavljanje informacij o evropskem postopku v sporih majhne vrednosti je razdeljena med države članice in Evropsko komisijo.

A) Obrazci, ki se uporabljajo v evropskem postopku v sporih majhne vrednosti

https://e-justice.europa.eu/content_small_claims_forms-177-sl.do

B) Nacionalne informacije o uporabi postopka, vključno s pristojnimi sodišči, in druge informacije v skladu s členom 25

https://e-justice.europa.eu/content_small_claims-354-sl.do

Uredba (ES) št. 861/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2015/2421 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2015 o spremembi Uredbe (ES) št. 861/2007 o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti in Uredbe (ES) št. 1896/2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog.

PRINT	ISBN 978-92-76-08282-8	doi:10.2838/57290	DS-01-19-470-SL-C
PDF	ISBN 978-92-76-03916-7	doi:10.2838/503203	DS-01-19-470-SL-N

Za vsako uporabo ali reprodukcijo fotografij ali drugega gradiva, ki ni zaščiten z avtorskimi pravicami Evropske unije, je treba pridobiti dovoljenje neposredno od imetnikov pravic.

Naslovnica: © Shutterstock

Fotografije znotraj priročnika: © Shutterstock

© Evropska unija, 2019

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

Za več informacij o civilnem pravu EU obiščite portal e-pravosodje:
<https://e-justice.europa.eu/home.do?plang=sl&action=home>

Sledite nam

<https://www.facebook.com/EUJustice/>

https://twitter.com/EU_commission

Urad za publikacije
Evropske unije

Evropska pravosodna mreža
v civilnih in gospodarskih zadevah

